

Arpin Çor Tekin

Category: Goşgular, Kitapcy, Yazyjy şahyrlaryň we alymlaryň terjimehaly

написано kitapcy | 22 января, 2025

Arpin Çor Tekin

TÜRKI HALKLARYŇ ILKINJI ŞAHYRY:

►ARPIN ÇOR TEKIN

Arpin Çor Tekin, türki kowumlaryň umumy edebiýat taryhynda maniheizm dininiň täsirinde goşgular ýazan ilkinji türki şahyrdyr. Arpin Çor türkmen edebiýatyna hem gönüden-göni degişlidir.

Arpin Çor Tekiniň haçan we nirede ýaşap geçendigi barada hæzirlıkçe hiç hili maglumat ýokdur. Yöne onuň adyndaky "Tekin" goşulmasы Arpin Çoryň begzada gatlakdan bolandygyny görkezýär.

Turfan gazuw-agtaryş işlerinde 1919-njy ýylda Albert won Le Kouk tarapyndan ýüze çykarylyp, awtory anyklanan ilkinji goşgular Arpin Çor Tekine degişlidir. Mälîm bolan iki goşgusyndan ilkinjisi üç kupletden ybarat bolup, goşgynyň birinji küpledî zaýalanypdyr. Goşgy dini temada ýazylypdyr.

Ikinji goşgusy söýgi temasynda ýazylan we ýedi bentden ybarat. Goşgynyň birinji bendi okap bolmaz ýaly derejede zaýalanypdyr. "Söýgülim" ady berilen bu goşgy umumy türki edebiýatymyzyň iñ gadymy we ilkinji nusgalarynyň biri hökmünde garamak mümkün.

Türkmen edebiýatyny gaýtadan we köpgyraňly öwrenmegiň, edebiýat meýdanynda käbir üýtgewsiz hakykat ýaly aňymyza guýulan käbir düşunjeleri üýtgedip gurmagyň wagty gelip ýeten bolsa gerek.

◆ ◆ ◆

"SÖÝGÜLIM"

(Orginal nusgasy)

Sewgili kasynjygym öýü kadgurarar men
Kadgurduka
Kaşı körtlem
Kawyşyksaýur men.

Öz amrakymyn öýür men
Öýü ewirür men edü
Öz amrakymyn öpüğseýür men

Braýyn tisem
Baç amrakyn
Baru ýeme umaz men
Bagyrsakym.

Kireýin tiser
Kiçigkiýem
Kiru ýime umaz men
Kin ýypar ýydlygym

Küçlüğ priştiler
Küç birzün
Közi karam birle
Külüshepen külüşügin oluralym

Ýaruk tenriler
Ýarlykazun
Ýawaşym birle
Ýakyşypan adrymaly.

◆ ◆ ◆

Terjimesi:

Söygülimi ýat edip hasrat çekýärin
Hasrat çekdigimçe
Gaşy gözelim
Gowuşmak isleýärin

Söygülimi ýatlaýan men
Ýatladykça göçýärin

Öz söýgülimi öpmek isleýän

Gideýin diýsem

Gözel söýgülim

Gidibem bilemok men

Janyňm

Gireýin diýsem

Kiçijegim

Giribem bilemok men

Müşki-anbar yslym.

Güýcli perişdeler

Güýç bersin

Gözi garam bilen

Gülüp-gülüşip oturaýyn

Nurly tañrylar

Bagyşlasyn

Ýuwaşjam bilen

Birleşip aýrylmaýyn.

Makala Ahmet Bijan ERJILASUNYŇ "Başlangyçdan XX asyra çenli türki diller taryhy" kitabı esasynda taýýarlandı.

Ýazyjy şahyrlaryň we alymlaryň terjimehaly